

De toekomst van de WETTERHOUN, de zorg van ons ALLEN ...

(met bijlage van Ir. Ed.J.Gubbels, geneticus / fokkerijspecialist)

Februari 2012

Veel meer vragen dan antwoorden!

Er wordt gezegd, dat ons Wetterhounras 'op het punt staat van omvallen'. Er zou sprake zijn van een te hoge inteeltgraad, te hoog percentage erfelijke afwijkingen en verminderde vruchtbaarheid. Is dat wel zo? Kloppen de getallen en diagnoses? Hoe erg is het?

De fokadviescommissie (FAC) van de Nederlandse Vereniging voor Stabij- en Wetterhounen (NVSW) loopt op de vragen die bij velen nog leven vooruit en heeft al een plan van aanpak op tafel liggen: er moeten andere rassen ingekruist worden. Er zijn inmiddels zo'n 6 kandidaat rassen geselecteerd.

Een aantal Wetterhoun liefhebbers, waaronder ook fokkers, zien dat plan van aanpak van de FAC niet zitten. Hun aantal groeit. Partijen komen steeds meer tegenover elkaar te staan in plaats van naast elkaar. We hebben voorbeelden te over in de kynologie om te weten waar dat toe kan leiden! Waarom niet naar elkaar luisteren? Samen een beleidsplan maken, waar iedereen zich in kan vinden? Het voorliggende plan van de FAC moet op z'n minst heroverwogen worden!

Wat nu?

Ieder van ons kent wel de zorgelijke signalen, het komt regelmatig voor dat we gezondheids- en welzijnsproblemen zien bij onze honden. We moeten echter de problemen eerst helder in kaart brengen en niet op basis van speculaties / aannames voorbarige conclusies trekken. Daarna kunnen wij ervoor zorgen ons fokbeleid zodanig in te richten, dat we in de toekomst een zo gezond mogelijke (echte) Wetterhoun krijgen en behouden.

Met 'problemen helder in kaart brengen' bedoelen we niet eindeloze onderzoeken die de noodzakelijke daadkracht vertragen. De genenpool is te klein en die moet, hetzij binnen de huidige populatie, hetzij met de juiste (!) outcrosses, zonder onnodige vertraging worden uitgebreid.

En als we dan vooruit kijken, hoe moet dat fokbeleid dan worden? Gaan we exotische rassen inkruisen, zoals de FAC voorstelt? Het voorliggende plan, inkruisen van meerdere vreemde rassen is 'dodelijk voor het ras'. Het typische gedragsprofiel, dat 'een stoere hond met krullen' tot een Wetterhoun maakt, zal daarmee voorgoed verloren gaan.

Waarom niet eerst kijken of het binnen de huidige populatie opgelost kan worden? Of allereerst een beroep doen op de look-alikes, de honden van het Wetterhoun-type zonder stamboom? Zo is het ras toch ook ontstaan! Waarom direct denken aan inkruisen van vreemde rassen waarmee we de zekerheid hebben op die manier de eigenheid van ons ras te verliezen?

Dat gebruik maken van stamboomloze honden van het Wetterhoun-type is 'de beproefde Friese methode', zo werd ook het 'officieel erkend ras' Wetterhoun tot stand gebracht. En er lopen in Friesland nog steeds veel van dit soort stamboomloze erfhonden.

Logische stappen

Het zou niet gek zijn als we allereerst zouden proberen zoveel mogelijk van die honden van het Wetterhoun-type bij onze fokkerij te betrekken. Daarmee krijgen we een grotere populatie (een grotere genenpool) en wordt het gemakkelijker om een fokbeleid te maken en inteelt te vermijden. In combinatie met een actieve promotie van het ras zou de Wetterhoun daarmee ook weer een levensvatbaar 'marktaandeel' kunnen verwerven.

Het gevaar van het plan dat de FAC voorstaat, is dat we wel de genenpool verbreden maar dat we eindigen met een hond die er uit ziet als een Wetterhoun en het gedrag heeft van één of ander ras dat we ergens op de wereld vonden en dat we alleen maar vanwege z'n curly coat hebben ingekruist. Dat zou het einde betekenen van de eigenheid van het ras, iets waar de Friezen honderd jaar en langer aan hebben gewerkt. Het zou het einde betekenen van een uniek ras dat deel uitmaakt van de Friese cultuur.

Expertise

Hoe kunnen we een optimale mix maken in het eisenpakket van diverse erfelijke afwijkingen en ook nog eens de typische Wetterhoun qua lichaamsbouw, karakter en werkeigenschappen behouden? Laten we met elkaar toegeven, dat we expertise nodig hebben!! Dat deze klus ons kunnen ver te boven gaat!

Wellicht dat we de impasse, die dreigt te ontstaan, kunnen doorbreken door samen te kiezen voor de navolgende stappen:

- Het zou aan te bevelen zijn om experts van buitenaf ook eens te laten kijken naar het huidige fokbeleid en de voorliggende voorstellen voor uitbreiding/versterking van de genenpool.
- De FAC moet gaan samenwerken met (of vervangen worden door) experts van buitenaf:
 - (a) een ervaren geneticus met verstand van (kleine) hondenpopulaties
 - (b) een ervaren dierenarts met als specialiteit erfelijke ziektes
 - (c) een Wetterhounkenner met kennis van de fokkerij en met een (lange) historie met het ras.

Conclusie:

Eerst uitgangspunten onderbouwen en formuleren. Dan kiezen voor een beleidsrichting en een beleidlijn formuleren om daarna samen een breed gedragen plan van aanpak op te stellen!

Drs. Atjo Westerhuis, dierenarts / voorzitter NVSW 1973-1983

Ing. Jan Wallinga, bestuurslid fokkerijzaken NVSW 1975 – 1983

Drs. A.M. Lub, dierenarts / voorzitter FAC Wetterhoun NVSW 2004 – 2010

Ir. Ed.J.Gubbels, populatiegeneticus / fokkerijspecialist 1977 – heden

Drs. Egbert van der Haring, bioloog / Wetterhoun eigenaar

Drs. Paul Groenestein, dierenarts / voorzitter Wetterhoun bemiddelingscie NVSW

Mr. Paulien Poppe, eigenaar / fokker van Wetterhounen

Lies Oudshoorn, eigenaar / fokker van Wetterhounen